

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΣΤΕΑΚΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

&

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

σας προσκαλούν στην 3η προβολή του σεμιναρίου

ΈΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ - ΣΤ' ΚΥΚΛΟΣ

«Έγκλημα και λογοτεχνία: Κινηματογραφική αναπαράσταση»

Τρίτη 26 Μαρτίου 2019, 18:00- 21:00, Αμφ.3 Παντείου Πανεπιστημίου

Προβολή: “Ο Ξένος” (“*LO STRANIERO*”) Διάρκεια: 1 ώρα και 44 λεπτά

Ταινία του 1967, βασισμένη στο βιβλίο του Albert Camus «ο Ξένος»

Ηθοποιοί: Marcello Mastroianni και Anna Karina

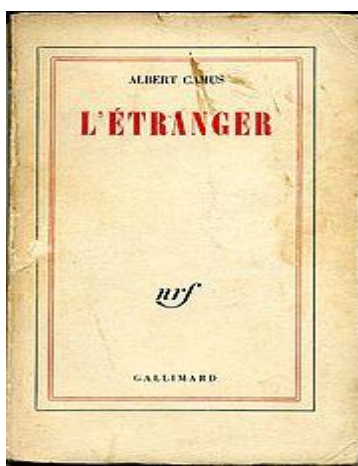
Σκηνοθεσία: Luchino Visconti

«... Αυτό που θα διαβάσει ο αναγνώστης στον "Ξένο" είναι η ιστορία ενός ανθρώπου που, δίχως τίποτα το ηρωικό στη συμπεριφορά του, δέχεται να πεθάνει για την αλήθεια. Ένωσα εξάλλου την ανάγκη να πω, κι ας μοιάζει παράδοξο, πως προσπάθησα ν' αποδώσω με τον ήρώά μου το μόνο Χριστό που μας αξίζει. Είναι φανερό λοιπόν, μετά τις εξηγήσεις μου, ότι το είπα χωρίς πρόθεση βλασφημίας, απλώς και μόνο με την κάπως ειρωνική τρυφερότητα που δικαιούται να νιώθει ένας καλλιτέχνης για τα πρόσωπα που δημιουργεί» Αλμπέρ Καμύ, 1954.

ΥΠΟΘΕΣΗ: «Ο Ξένος» είναι ένα από τα σημαντικότερα έργα του βραβευμένου με Νόμπελ Λογοτεχνίας Albert Camus (1913–1960), που δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά το 1942. Το θέμα και η θεώρηση του βιβλίου αναφέρονται συχνά ως υποδείγματα της φιλοσοφίας του παραλόγου του καθώς και του υπαρξισμού. Ο Meursault, ο αφηγητής, είναι ένας μέσος υπάλληλος γραφείου και αφηγείται την ύπαρξη του σε όλη της τη μετριότητα, περιορισμένη να κυλάει μηχανικά με κινήσεις καθημερινές και να ζητάει ενστικτωδώς τις στοιχειώδεις αισθήσεις. Ζει μέσα σε ένα είδος νάρκης, σε μια παράξενη αδιαφορία: τη στιγμή που πρόκειται να κάνει κάτι, παρατηρεί συχνά ότι μπορεί να κάνει το ένα ή το άλλο και ότι του είναι αδιάφορο. Δίχως ψευδαισθήσεις για τις καθιερωμένες αξίες φέρεται σαν να μην έχει η ζωή κανένα νόημα. Ο Meursault αντιπροσωπεύει τον άνθρωπο προτού συνειδητοποιήσει το παράλογο, αλλά που είναι ήδη προετοιμασμένος γι αυτή την αφύπνιση. Όπως γράφει ο Σαρτρ, «το βιβλίο γράφτηκε για το παράλογο και ενάντια σ' αυτό». Κατηγορείται όχι τόσο για το έγκλημα που έχει διαπράξει όσο για το ότι είναι τόσο διαφορετικός από τους ομοίους του, «ξένος» ανάμεσά τους.

Πηγές: <https://www.politeianet.gr/books/9789602080948-camus-albert-zacharopoulos-si-o-xenos-199335>, <https://www.ebooks4greeks.gr/>, <https://www.imdb.com/title/tt0062310/>

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ:

«Η εγκληματολογία, το “παράλογο” και “Ο Ξένος” του Αλμπέρ Καμού»
Γιώργος Νικολόπουλος, Καθηγητής Εγκληματολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ

που προτείνεται να συζητηθούν με αφορμή εμβληματικές φράσεις του έργου¹:

1. - «Ιδού η εικόνα αυτής της δίκης. Όλα είναι αλήθεια και τίποτα δεν είναι αλήθεια!» (σ. 101).
2. - «Μα επιτέλους, κατηγορείται επειδή κήδεψε τη μητέρα του ή επειδή σκότωσε άνθρωπο; » ... «κατηγορώ τον άνθρωπο αυτόν ότι κήδεψε μια μάνα με καρδιά εγκληματία» (σ.105-106).
3. - «Ακόμα και στο εδώλιο του κατηγορουμένου, έχει πάντα ενδιαφέρον ν’ ακούς να μιλάνε για σένα... “Μα ποιος είναι τέλος πάντων ο κατηγορούμενος; Είναι σπουδαίο να είσαι κατηγορούμενος. Έχω κι εγώ κάτι να πω!”. Μα, σαν το καλοσκεφτόμουν, δεν είχα τίποτα να πω» (σ. 107).
4. - «Έλεγε ότι είχε σκύψει πάνω της κι ότι δεν είχε βρει τίποτα... Έλεγε ότι, αληθινά, δεν είχα καν ψυχή, κι ότι τίποτα το ανθρώπινο, καμία από τις ηθικές αρχές που φυλάγουν την ανθρώπινη καρδιά, δεν μου ήταν προσιτό ... η άδεια καρδιά που μας αποκάλυψε αυτός ο άνθρωπος γίνεται βάραθρο όπου μπορεί να κατακρημνιστεί η κοινωνία» (σ. 110)
5. - «Του είπα ότι δεν ήξερα τι σημαίνει αμαρτία. Το μόνο που μου είχαν πει ήταν ότι ήμουν ένοχος. Ήμουν ένοχος, πλήρωνα, δεν μπορούσαν να μου ζητήσουν τίποτα

¹ Οι αριθμοί των σελίδων παραπέμπουν στην έκδοση Α. Καμού, *Ο ξένος*, Μετάφραση Ν. Καρακίτσου – Ντουζέ & Μ. Κασαμπαλόγλου - Ρομπλέν, Καστανιώτης, Αθήνα, 1998.

περισσότερο» (σ. 126).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Καμύ, Α., *Ο ξένος*, Μετάφραση Ν. Καρακίτσου - Ντουζέ & Μ. Κασαμπαλόγλου - Ρομπλέν, Καστανιώτης, Αθήνα, 1998.
- Καμύ, Α., *Ο μύθος του Σισύφου. Δοκίμιο για το παράλογο*, Μετάφραση Ν. Καρακίτσου - Ντουζέ & Μ. Κασαμπαλόγλου - Ρομπλέν, Καστανιώτης, Αθήνα, 2007.
- Καμύ, Α., *Σκέψεις για την τρομοκρατία*, Μετάφραση Ν. Καρακίτσου - Ντουζέ & Μ. Κασαμπαλόγλου - Ρομπλέν, Καστανιώτης, Αθήνα, 2003.
- Καραποστόλης Β., *Η αδιαχώρητη κοινωνία. Ένας διάλογος της κοινωνιολογίας με τη λογοτεχνία*, Πολύτυπο, Αθήνα, 1985.
- Νικολόπουλος, Γ., *Όταν η εγκληματολογία συναντά τη λογοτεχνία: Ζητήματα διδασκαλίας και έρευνας*, στο Χ. Τσουραμάνη, Ν. Κουράκη, Χ. Ζαραφωνίτου (επιμ.), «*Εγκληματολογία: Διδασκαλία και έρευνα στην Ελλάδα*», Α.Ν.Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή, 2011, σελ. 457 - 479.
- Νικολόπουλος, Γ., *Για ένα διάλογο της εγκληματολογίας με τη λογοτεχνία: εικόνες φυλακής στον 'Ξένο' του Α. Camus*, στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.), *Εικόνες φυλακής*, Πατάκης, Αθήνα, 2006, σ. 150-174.
- Verde A., *Ο αθώος δολοφόνος: έγκλημα, δίκη και ποινή στον Ξένο του Αλμπέρ Καμύ*, Μετ. Θ. Μπανούσης, στο Α. Κουκουτσάκη (επιμ.), *Εικόνες εγκλήματος*, Πλέθρον, Αθήνα, 1999, σ. 215 - 264.

